

Skarrehage

Ejerslev Havn er blandt de steder, turen går forbi.

Cykeltur på Nordmors

WOplev det flotte landskab på Nordmors i cykelsadlen med Morslands Historiske Museum

Henny Holm og Jørgen Frank Rasmussen fra Morslands Historiske Museum er klar med sæsonens anden cykeltur. Den første var en dejlig aftenur i området ved Sindbjerg.

Den nye tur finder sted på den nordlige del af Mors onsdag den 8. juni, kl. 19. Turen begynder Moler Museet på Skarrehagevej.

Ruten er cirka 23 km. og går gennem Sejerslev, Skærbæk, Nr. Dråby, Hanstholm og Jørsby. Der er pause ved Ejerslev Havn, hvor der er mulighed for at købe kaffe og brød eller is.

Efter pausen fortsætter turen gennem Ejerslev og Hesselbjerg tilbage til Moler Museet.

Undervejs på den smukke tur er der flere små pauser, hvor der er mulighed for at snakke om naturen og historien i området.

- En sidegevinst ved turen er, at cykling er en meget skånsom mo-

tionsform, som næsten alle kan deltage i, siger naturvejleder Jørgen Frank Rasmussen. Ruten er på landevej og grusvej et kortere stykke. Med pauser kommer turen til at vare ca. 2,5 time, og det foregår i et roligt tempo..

Fossil skildpadde færdig

Fra torsdag og resten af efterårsferien kan den fossile sumpskildpadde ses på Moleruseet

Men fremtiden for padden bliver sikker Danekræ-status i København

AF GERDA BUHL ANDERSEN
gba@mt.dk

På torsdag tager konservator Frank Osbæk tur fra Museernes Bevaringscenter i Skive til Moleruseet på Nordmarks.

Med sig har han den fossile skildpadde, som han nu har brugt cirka 300 arbejdstimer på at præparere frem.

Skildpadden blev fundet i maj i år af Moler Museets leder, Henrik Madsen, i molergraven i Ejerslev. Forkanten af skjoldet manglede i første omgang, men blev senere fundet efter en gennemgang og sortering af cirka 200 tons skærver. Frank Osbæk har ved at lime fire skærver sam-

men kunnet frempræparere hele skildpadden. En række knogler ved siden af skjoldet, troede man i først omgang stammede fra en fugl. Men det viste sig at være skildpaddens kranium med underkæbe, flere halshvirvler og lemmeknogler.

Med hjælp fra skildpaddeskert France de Lapparent fra Naturhistorisk Museum i Paris er det også lykkedes at typebetemme den fossile skildpadde. Den er af familien Testudinidae, hvilket er en ferskvandsskildpadde. Ifølge France de Lapparent vil en nærmere bestemmelse af slægt eller art kræve en frempræparation af skildpaddens bugskjold.

Frank Osbæk betegner den fossile skildpadde som et fund af de meget sjældne.

- Dette fund er Danmarks bedst bevarede

fossile ferskvandsskildpadde nogensinde og det eneste i Vesteuropa, hvor kranium inklusiv underkæbe og postcraniale knogler er bevaret. Sjældenheden og bevaringskvaliteten på fossilet vil afgjort betyde, at det bliver erklæret for Danekræ og dermed indgår i den nationale Danekræsamling på Geologisk Museum i København, siger han.

Men inden den nypræparerede fossile skildpadde skal til vurdering i København, får den en fornem plads på Moleruseet, hvor de besøgende kan se den hele efterårsferien.

Torsdag eftermiddag vil skildpadden desuden blive præsenteret ved et særligt arrangement for museets bestyrelse og for medlemmer af kommunalbestyrelsen på Mors.

Konservator Frank Osbæk fra Museernes Bevaringscenter i Skive har brugt 300 timer på at frempræparere den fossile skildpadde, som Henrik Madsen fandt i molergraven i Ejerslev i maj måned. Torsdag kommer det fine fossile retur til Moleruseet, hvor det kan ses hele efterårsferien, inden det skal til Danekrævurdering på Geologisk Museum i København. Privatfoto.

Fossiljagt med Moler museet

Lørdag den 24. juli kan du komme med Henrik Madsen fra Moler museet på fossiljagt i Ejerslev Molergrav

Moleret gemmer på et imponerende skatkammer af fossiler. Da moleret blev dannet for ca. 55 millioner år siden blev planter, insekter, fisk og andre dyr »pakket ind« i

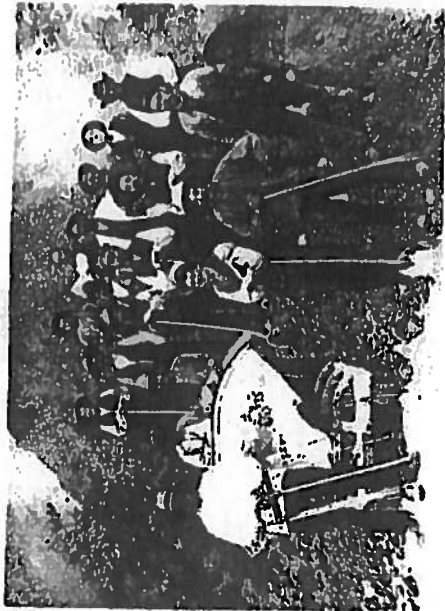
havbunden, og med tiden blev de omdannet til forstening. I dag kan man ofte være heldig at skille nogle bløde molerlag ad eller kløve en cementsten i molergraven og være den første der ser disse 55 millioner år gamle vidnesbyrd fra denne tropiske fortid.

Henrik Madsen fra Moler museet er en meget erfaren fossilsamler og han deler gerne ud af sin viden om molerets forunderlige verden. Han kan også fortælle spændende historier om landskabets forandring ved istiderne, om klimaforandringer der skete i dette subtropiske hav, der lå der hvor Mors er i dag og om dyre-

og plantelivets udvikling gennem millioner af år.

Henrik Madsen har selv gjort en masse fantastiske fund; verdens mest velbevarede skildpadder, Luffe, der for nyligt er fundet i Ejerslev. Dette enestående fund er naturligtvis erklæret for Danekræ, som så mange fund fra moleret er blevet gennem de sidste 20 år, blandt andet. Danmarks længste forstenede træstamme på 8,5 meter og kæmpekrystallerne og mange andre eksempler på spændende udgravninger, som Moler Museet på Mors har stået bag.

Moleret findes kun i den vestlige del af Lim-

Arbejdere i Ejerslev Molerbrud 1910.

fjordsområdet. Hovedparten af leret kan man se på Nordmors, enten i kystens flotte skrænter, med Hanklit og Fæggeklit som de mest kendte steder, eller i molergravene. Molergravene, som for eksempel Ejerslev Molergrav, er opstået, når man har gravet moler som råstof til produktion af kat-

tegrus eller isoleringssten.

Molerklinterne er fra Kulturarvsstyrelsen valgt som kandidat til UNESCOs Verdensarv.

Luffe fra Mors.

Du kan undervise i Charraoard

- Vi kommer vidt omkring

Gå i Gang med sjove oplevelser

FRA DIABETESFORENINGEN OG
KRÆFTENS BEKÆMPELSE PÅ MORS

Med »Gå i Gang« kommer du ud for lidt af hvert. Vi har været på golfbanen, der fik vi en god rundvisning, prøvede at sende

bolden langt væk, syntes vi selv, altså når vi ramte den. Vi prøvede også at putte, det er altså ikke så let, som det ser ud til, men det var rigtigt sjovt.

Vi skulle besøge Ældre Idræt på deres baner, men der kom et cirkus i vejen, så der kom et par stykker derfra ud på plænen ved

Sundhedscentret og viste os, hvordan man spiller kroket og petanque. Det kom der mangt et godt grin ud af. Nogle af os gik en tur på den nye hjertest, hvor der er nogle små øvelser, vi skal lave, det gjorde vi så, så godt vi nu kunne.

En tur til Molermuseet

var et besøg værd. Henrik Madsen guidede os rundt og fortalte om udgravningerne. Vi gik ned af en stejl sti til »Damolin« og så op ad bakken tilbage til museet.

Som I kan se, kommer vi vidt omkring til rigtig mange steder, vi aldrig har været før,

og så koster det kun 50 kr. for hele sæsonen.

Juli måned er feriemåned.

Vi mødes igen mandag d. 8. august kl.10 ved »Skarregaard«.

Den dag starter vi med medbragt kaffe - og så vil Jørgen Frank vise rundt og fortælle.

GOD SOMMER.

Vil du gerne vide mere så kontakt

Elin Brandhøj

Diabetes foreningen

97 74 14 60

Dagmar Nygaard

Kræftens Bekæmpelse

97 76 64 46

En tur til Molermuseet var et besøg værd. Henrik Madsen guidede os rundt og fortalte om udgravningerne. Her er han dog fotograferet ved en anden lejlighed. Arkivfoto

Gør et fund grundlovsdag

Fossiljagt ved Feggeklit

AF GERDA BUHL ANDERSEN
gba@ml.dk

Moler Museet har arrangeret fossiljagt den 5. juni.

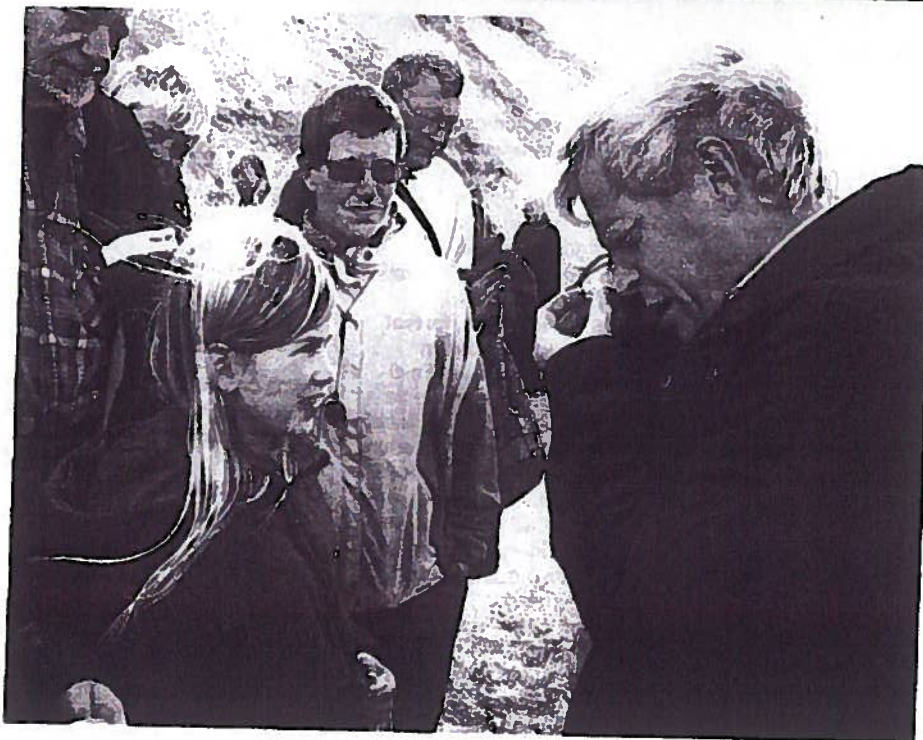
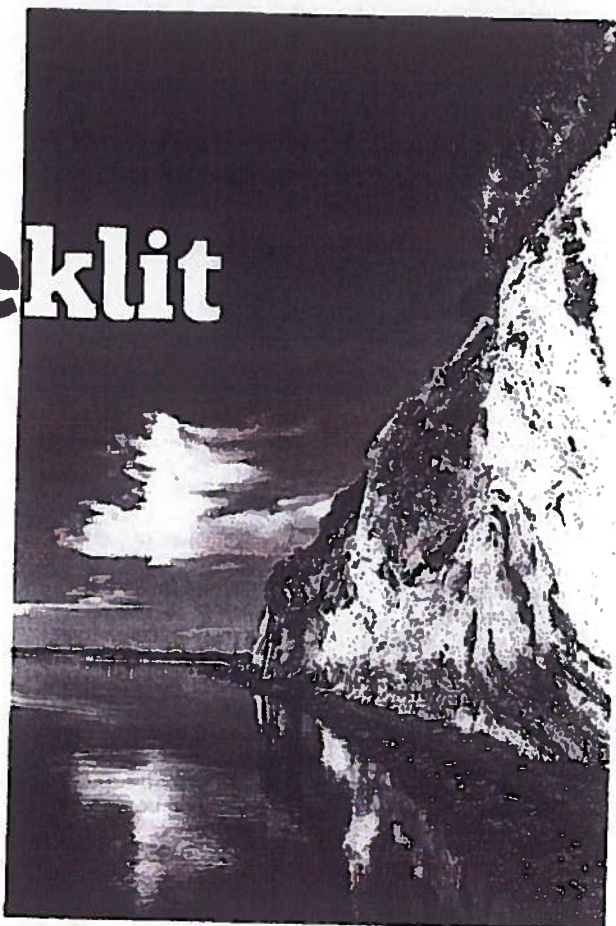
Den foregår ved Feggeklit og Feggerøn.

Det er Moler Museets leder, Henrik Madsen, der leder fossiljagten i landskabet, der sammen med den øvrige del af moler-skrænterne i den vestlige del af Limfjorden er optaget på kandidatlisten til Unescos Verdensarv.

Moleret blev dannet for omkring 55 millioner år siden og gemmer på en utrolig verden af aftryk af forhistorisk liv i form af fossile fisk, fugle, planter og padder, som kan give et enestående indblik i for eksempel klimaforhold og andre livsbetingelser og de ændringer, der er sket.

Det koster 30 kroner for voksne at deltage i fossiljagten, som er gratis for børn og unge under 18 år og for medlemmer af Museets Venner.

Lørdag den 5. juni kan man komme på fossiljagt ved Feggeklit og Feggerøn med Moler Museets leder, Henrik Madsen. Privatfoto.

Lørdag den 5. juni klokken 10.00 ved Feggesund Færgekro: Fossiljagt ved Feggeklit og Feggerøn med Henrik Madsen.

Det er Moler Museets leder, Henrik Madsen, der leder fossiljagten. Arkivfoto